

Anvisningar för finansförvaltningen i Stockholms läns landsting

1. Inledning och syfte

1.1 Syfte

Syftet med detta dokument är att i enlighet med den av landstingsfullmäktige beslutade finanspolicyn utgöra anvisningar för finansförvaltningen i Stockholms läns landsting. Dessa anvisningar är på en mer detaljerad nivå än finanspolicyn.

1.2 Uppdatering

Dessa anvisningar skall uppdateras då förändringar i den av landstingsfullmäktige beslutade finanspolicyn föranleder detta eller då förändringar i omvärldsfaktorer eller förändringar i landstingets finansiella situation påkallar detta.

2. Uppföljning och kontroll

Det åvilar landstingskontoret att i månadsbokslut samt i delårs- och årsbokslut rapportera koncernens finansiella ställning samt uppnådd avkastning på likvida medel och upplåningskostnader i skuldförvaltningen till landstingsstyrelsen.

Det åvilar landstingskontoret att i delårs- och årsbokslut rapportera om tillämpningen av finanspolicyn samt dessa anvisningar vad gäller tillgångs- och skuldförvaltningen till landstingsstyrelsen. Större avvikelser från finanspolicyn samt från dessa anvisningar skall redovisas löpande i månadsbokslut. Med ”större avvikelser” förstås främst om:

- finansförvaltningen inte sker i överensstämmelse med kommunallagen 8 kap 2-3 §§
- målet avseende betalningsberedskap definierat i finanspolicyn, inte uppfylls
- avvikelser sker från tillåtna upplåningsalternativ, definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåtna tillgångsslag, definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåten finansiering av anläggningstillgångar definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåtna risknivåer definierade i dessa anvisningar

3. Organisation och ansvarsfördelning

Ansvarsfördelningen mellan Landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen samt landstingsstyrelsen och underliggande enheter framgår av finanspolicyn.

2002-01-07

4. Hantering av finansiella risker

Riskhanteringsstrategi

I finanspolicyn görs ett grundläggande ställningstagande som innebär att landstinget skall bedriva en aktiv finansförvaltning. Detta innebär att landstinget har att hantera finansiella risker inom givna ramar med beaktande av kostnader för att minimera eller eliminera risker. I dessa anvisningar preciseras hur landstingskoncernen skall hantera de risker som har identifierats i finanspolicyn. Avsnittet är uppdelat på riskområden som berör landstingskoncernens placeringar respektive upplåning samt övrig riskexponering.

I finanspolicyn anges att landstingets förvaltningar och helägda bolag skall avhända sig finansiella risker till AB SLL Internfinans (Internfinans). Landstingsstyrelsen har att genom avtal med Internfinans säkerställa att den operativa finansförvaltningen bedrivs inom fastställda riskramar.

4.1 Risker avseende placeringar (exklusive placeringar av pensionsmedel)

Placeringar skall endast ske då detta är mer lönsamt än att amortera på befintliga lån.

Landstingets likviditet skall placeras så att den går att omsätta i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd finansplan samt den av landstingskontoret upprättade likviditetsprognosen.

Valutarisk

Placering skall främst ske i svenska kronor. Placering kan också ske i euro, amerikanska dollar eller brittiska pund men all valutaexponering som uppstår i samband med placeringen skall elimineras samma dag som placeringen verkställs.

Internfinans har att i sin finanspolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.

Ränterisk

Landstinget skall begränsa sin ränterisk genom att den genomsnittliga återstående räntebindningstiden på placeringarna får uppgå till lägst 0 och högst 6 månader. Inget enskilt värdepapper får ha en löptid som överstiger 12 månader.

Derivatinstrument får inte användas i tillgångsförvaltningen.

Likviditetsrisk

För att ha tillgång till likvida medel får placering endast ske i likvida räntebärande värdepapper.

2002-01-07

Motparts- och kreditrisk

Landstinget får ha nedan definierade motparter vid placeringar i marknadsnoterade värdepapper samt bankinlåning med fördelning som framgår av tabellen.

Kategori	Kategoriens andel av total placeringsvolym	Enskild emittents max andel av total placeringsvolym
Svenska staten	100 %	100 %
Svenska banker ¹ . Utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's.	100 %	Max 800 mnkr per motpart
Företagscertifikat med k-1 rating.	25 %	Max 100 mnkr per emittent

Utlåning till extern part får endast ske i undantagsfall och då efter särskilt beslut av landstingsfullmäktige.

4.2 Risker avseende upplåning

Upplåningsrisk

Landstingets lån skall följa nedanstående förfallostruktur. Den nedre raden anger maximala andelen förfall av den totala låneportföljen för perioden angiven i rubrikkolumnen. Outnyttjade lånelöften och checkräkningskrediter som syftar till att säkerställa betalningsberedskapen skall inte inräknas vid beräkning av den totala låneportföljen. Back-upfaciliteter för kortfristiga lån skall inte heller medräknas vid beräkning av den totala låneportföljen. Den genomsnittliga återstående löptiden på leasingkontrakt skall redovisas separat.

Kortare än 1 år	1 till 3 år	3 till 5 år	5 till 7 år	7 till 10 år	10 till 20 år
Max 40 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %

Lån med löptid över 10 år förekommer. För lån hos den Europeiska investeringsbanken (EIB) kan nya lån med en löptid mellan 10 till 20 år tas upp utan särskilt beslut i landstingsstyrelsen. För att ta upp nya lån från andra kreditinstitut med en löptid över 10 år krävs beslut i landstingsstyrelsen.

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige

2002-01-07

Valutarisk

Upplåning skall främst ske i svenska kronor. Upplåning kan också ske i euro, amerikanska dollar eller brittiska pund men all valutaexponering som uppstår i samband med upplåningen skall elimineras samma dag som lånekontrakt tecknas.

Internfinans har att i sin finanspolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.

Ränterisk

Den totala låneportföljens genomsnittliga återstående bindningstid skall uppgå till mellan 12 och 60 månader. I den totala låneportföljen medräknas leasingfinansiering medan outnyttjade lånelöften och checkräkningskrediter som syftar till att säkerställa betalningsberedskapen samt back-upfaciliteter för kortfristiga lån exkluderas. Skuldförvaltningen utvärderas månadsvis mot en normportfölj som består av periodens verkliga genomsnittliga skuldvolym samt landstingets 3-åriga upplåningsränta för perioden. Målsättningen är att låneportföljens räntekostnad över tiden skall understiga kostnaden för en 3-årig räntebindning.

Riskhanteringsinstrument får endast användas till att förändra portföljens ränterisk i enlighet med ovanstående mandat. Riskhanteringsinstrumenten skall medräknas vid beräkning av låneportföljens genomsnittliga räntebindningstid. Tillåtna riskhanteringsinstrument är Caps (räntetak), Floors (räntegolv), FRA samt ränteswapavtal som ingås med svenska banker eller med utländska banker som har en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's.

4.3 Övrig riskexponering

Valutarisk

Valutarisk innebär att förändringar i kronans värde medför att betalningar i utländsk valuta förändras. I samband med upphandling är det tillåtet att upphandla i utländsk valuta men belopp över 1 mnkr skall då valutasäkras via Internfinans eller då det är ekonomiskt fördelaktigt via leverantören.

Administrativa risker

Vad gäller administrativa risker och därmed förenliga begrepp hänvisas till tillämpliga delar av ekonomihandbok tillgänglig på landstingskontorets ekonomis hemsida.

5. Administration

5.1 Finansiering och likviditetsplanering

5.1.1 Finansplan

2002-01-07

I den av landstingsfullmäktige fastställda budgeten ingår en finansplan, vilken innehåller den finansiella planeringen för landstingskoncernen. Uppföljning av finansplanen skall normalt lämnas i delårs- samt årsbokslut. Rapportering skall därutöver snarast ske till landstingsstyrelsen vid större avvikelser från finansplanen.

5.1.2 Likviditetsplanering

För varje år skall finansplanen brytas ner i en detaljerad likviditetsplan innehållande bland annat en likviditetsprognos för året. Landstingskontoret har att utforma den detaljerade likviditetsplanen. Samtliga förvaltningar och helägda bolag har skyldighet att rapportera prognostiserade likviditetsflöden i enlighet med av landstingskontoret givna instruktioner.

Koncernens likviditetsplanering skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort respektive lång sikt. Betalningsberedskapen uttrycks i antal dagar och beräknas som likvida medel inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften i förhållande till landstingskoncernens genomsnittliga driftskostnad per dag.

5.1.3 Samarbete mellan Landstingskontoret och AB SLL Internfinans

Landstingskontoret skall meddela Internfinans upprättad finansplan och planera landstingskoncernens samlade likviditetssituation i samverkan med Internfinans. Internfinans skall sedan använda dessa prognoser som underlag för att planera och genomföra upplåning och eventuella placeringar av överskottslikviditet.

Internfinans har genom avtal fått i uppdrag att genom upplåning och avtalade kreditlöften säkerställa att målet avseende en genomsnittlig betalningsberedskap på 3 veckor uppfylls varje månad. Landstingskontoret har att tillse att så sker.

5.2 Koncernkontosystem

5.2.1 Allmänna regler

Koncernkontot syftar till att samla alla betalflöden för att erhålla största möjliga koncernnytta. Dessa betalningsflöden kan vara såväl externa som interna för landstingskoncernen.

Samtliga förvaltningar och helägda bolag skall använda landstingets koncernkontosystem. Konton utanför detta system får endast användas efter beslut i landstingsstyrelsen. De enheter som har konton utanför koncernkontosystemet skall i särskild ordning rapportera detta till Internfinans.

2002-01-07

Landstinget är ägare av koncernkontosystemet och är den part som har en extern relation med kontoförande bank. Förvaltningar och helägda bolag² har skuld/fordran till landstinget genom resultatenheten benämnd Koncernfinansiering beroende på saldo samt upplupen ränta.

Koncernkontot skall administreras av Internfinans. När förändringar påkallas avseende öppning/stängning av konto skall Internfinans kontaktas. Internfinans har även att ombesörja firmateckning för förvaltningarna.

Till koncernkontot skall finnas möjlighet till kredit. Förvaltningar skall erhålla kredit motsvarande 5 procent av sin budgeterade bruttoomsättning. Med bruttoomsättning avses verksamhetens samlade intäkter (såväl interna som externa) inklusive finansiella intäkter. Ny kredit åsätts årligen i januari utifrån till landstingskontoret rapporterad budget, vilken skall vara fastställd av respektive nämnd. Landstingsstyrelsen kan också besluta om justering av förvaltningarnas krediter under löpande år. Bolagens kreditgräns bestäms av landstingsstyrelsen. Kreditavgift skall ej utgå för kredit i koncernkontosystemet.

5.2.2 Internräntor

Landstinget tillämpar internräntor dels inom koncernkontosystemet dels på investeringslån.

Internränta på koncernkontosystemet

Upphandlad bank är extern kontohållare för koncernkontot och åsätter den ränta på respektive konto som landstinget begär. Koncernkontosystemet är flexibelt såtillvida att det inom systemet går att använda olika räntebaser, marginaler, räntetrappor och kapitaliseringsperioder. Skuld respektive fordran i koncernkontosystemet räntebäras dagligen med en rörlig räntebas till vilken en marginal kopplas.

Förvaltningar och helägda bolag har underkonto till koncernkontot och har enheten Koncernfinansiering som motpart avseende räntor. Röntan i systemet skall följa räntemarknadens fluktuationer och därför vara kopplad till en räntebas med kort löptid. Respektive underkoncern beslutar om ränte- och kreditvillkor inom den egna underkoncernen. Räntekapitalisering skall ske en gång per år per den sista december för såväl skuld- som intäktsränta.

Avsteg från internräntereglererna kan göras efter särskilt beslut av landstingsstyrelsen.

² Med förvaltningar och helägda bolag menas här de enheter som rapporterar till landstingskontoret. Underkoncerner förekommer och det är då endast den enhet som rapporterar till landstingskontoret som har skuld/fordran till landstinget.

2002-01-07

Internränta på investeringslån

Internräntan på investeringslån bestäms av Internfinans efter överenskommelse med berörd förvaltning/bolag. Ränteberäkningen skall utgå från landstingets finansieringskostnad.

5.3 Dröjsmålsränta

På såväl interna som externa fakturor skall räntelagens §§ 3-6 avseende dröjsmålsräntor tillämpas. Detta skall anges på alla fakturor.

6. Förvaltning av pensionsmedel

Förvaltning av pensionsmedel regleras i den placeringspolicy för pensionsmedel som utgör en bilaga till landstingets finanspolicy.

Om landstingsfullmäktige beslutar om avsättning av pensionsmedel till extern förvaltning har landstingsstyrelsen att fastställa mer specificerade regler för denna förvaltning.